

รถโดยสารสาธารณะปลอดภัย

SAREE Aongsomwang
Foundation for Consumers ,Thailand

สถานการณ์อุบัติเหตุในประเทศไทย

- * จากสถานการณ์ความรุนแรงจากอุบัติเหตุทางถนนในประเทศไทยในรอบหลายปีที่ผ่านมา องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประมาณการอัตราการเสียชีวิตของประเทศไทยที่เกิดจากอุบัติเหตุทางถนน ในปี 2015 สูงเป็นอันดับที่ 2 ของโลก รองจากประเทศลิเบีย หรือมีอัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางถนนสูงเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเทศอาเซียน โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 36.2 คนต่อประชากร 100,000 คน ตามมาด้วย อันดับ 2 คือ เวียดนาม และอันดับ 3 คือ มาเลเซีย

สถานการณ์อุบัติเหตุในประเทศไทย

- * ซึ่งในแต่ละปีประเทศไทยจะมีอุบัติเหตุทางถนนในรถทุกประเภท มีผู้บาดเจ็บทางถนนมากกว่า 150,000 คน และตายกว่า 14,000 คน ต่อปี หรือเฉลี่ยตาย 38 คน ต่อวัน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเยาวชนและคนวัยทำงาน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคลากรทางสังคม และความสูญเสียทางเศรษฐกิจต่อประเทศชาติที่รวมกันมากกว่าปีละ 230,000 ล้านบาท จะมี 5% คนที่บาดเจ็บ ต้องบาดเจ็บสาหัสถึงพิการกว่า 6,000 คน หรือ มีคนพิการรายใหม่เพิ่มขึ้น 15 – 20 คน ต่อวัน
- * ซึ่งจากสถิติเฉลี่ยต่อครั้งแล้ว พบว่าอุบัติเหตุกับรถโดยสารสาธารณะ 1 ครั้งจะมีผู้เสียชีวิต 0.42 รายหรือครึ่งคน บาดเจ็บสาหัส 4 คน และบาดเจ็บเล็กน้อย 2.69 ราย มูลค่าความเสียหายมหาศาล รวมถึงปีละ 8,000 – 9,000 พันล้านบาทต่อปี

ปัญหาความทุกข์จากการใช้สิทธิ

1

ร้องเรียนแล้วไม่สามารถแก้ปัญหาได้จริง

2

ล่าช้า ในการดำเนินการแก้ไขปัญหา

3

ร้องเรียนแล้วถูกฟ้อง ดำเนินคดี

4

เกิดเรื่องเดิมซ้ำแล้วซ้ำอีก

กลไกการทำงานองค์กรผู้บริโภค

กลไกการให้ความเห็น การตรวจสอบของภาคประชาชน

บทบาทการทำงานขององค์กรผู้บริโภครโลก

- * งานพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัคร และพัฒนาองค์กรผู้บริโภครโลกคุณภาพ
- * งานรับเรื่องร้องเรียนและแก้ไขปัญหา
- * งานข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจบริโภครโลก
- * งานป้องกันปัญหาและสื่อสารสาธารณะ
- * งานตรวจสอบการคุ้มครองผู้บริโภครโลก
- * งานนโยบายและยกระดับมาตรฐานการคุ้มครองผู้บริโภครโลก

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

ระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย กับผู้เสียหายและเครือข่าย

- ✓ อบรมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายผู้บริโภค เพื่อให้
เกิดความรู้นำไปใช้คุ้มครองสิทธิด้านรถโดยสาร

- ❑ รณรงค์ แลงข่าวเพื่อการชดเชยเยียวยาและยกระดับความ
คุ้มครองด้านรถโดยสารสาธารณะปลอดภัย

- ✓ รณรงค์ ให้ความรู้กับผู้บริโภค เพื่อกระตุ้นให้
ผู้บริโภคเกิดความตระหนักถึงความปลอดภัย

- ❑ เกิดเวทีจัดทำข้อเสนอร่วมกับเครือข่ายนักวิชาการ
ยื่นต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านรถโดยสารปลอดภัย

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

ระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย ความร่วมมือกับนักวิชาการ

- ✓ เกิดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำกับดูแลเพื่อลดโดยสารปลอดภัย

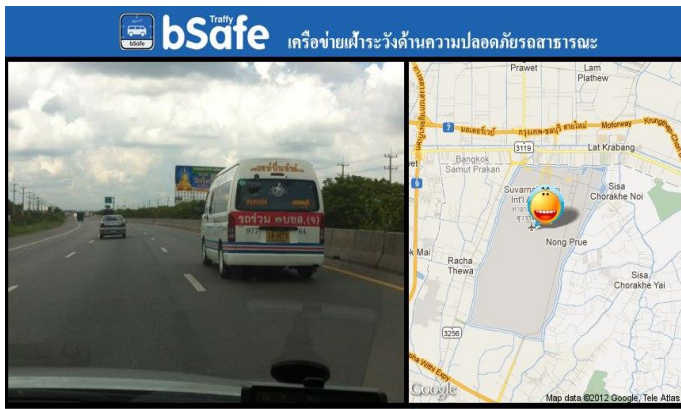

- ☐ ตัวแทนจากมูลนิธิเพื่อผู้บริโภคเข้าเป็นอนุกรรมการควบคุมมาตรฐานการอนุกรรมการด้านยานพาหนะปลอดภัย
- ☐ ตัวแทนจังหวัดเข้าไปมีส่วนร่วมกับขนส่ง ปก. คปก.

- ✓ เกิดเครื่องมือที่ทำให้ผู้บริโภคมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความเร็วลดโดยสารได้โดยตรง

- ☐ มีเพจ “ลดโดยสารไทยปลอดภัย” ลดโดยสารปลอดภัย Safe Thai bus

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา ระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย ด้านพัฒนาความร่วมมือกับหน่วยงานด้านขนส่ง และประกันภัย

✓ บริษัท กลางคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ

□ กรมการขนส่งทางบก

✓ คณะกรรมการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
ประกันภัย (คปภ.)

□ บริษัท ขนส่ง จำกัด

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา ระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย

ด้านพัฒนาความร่วมมือกับผู้ประกอบการรถโดยสารสาธารณะ

✓ รถตู้โดยสารตัวอย่าง สาย ต.85 ธรรมศาสตร์

❑ รถโดยสารตัวอย่าง บริษัท สยามเฟสท์ทัวร์ จำกัด

✓ เวทีความร่วมมือกับผู้ประกอบการ

❑ เวทีความร่วมมือกับผู้ประกอบการ

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

ระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัยของเครือข่ายผู้บริโภครถโดยสารสาธารณะ

- ✓ เกิดความร่วมมือการทำงานระหว่างผู้บริโภครถโดยสารสาธารณะและหน่วยงานภายในพื้นที่ระดับภาคและจังหวัด

- ❑ เครือข่ายผู้บริโภครถโดยสารสาธารณะเกิดความเข้มแข็ง พัฒนาเป็นกลไกเฝ้าระวัง ทั้งในระดับภาคและระดับจังหวัด

- ✓ รณรงค์ ให้ความรู้ เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริโภครถโดยสารสาธารณะตระหนักถึงความปลอดภัยในพื้นที่ต่าง ๆ

- ❑ เกิดเวทีสาธารณะ เพื่อยกระดับคุณภาพบริการและความคุ้มครองผู้ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะในระดับภูมิภาค

ผลงานสำคัญที่ผ่านมาระบบการป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย เจริญนโยบายกับหน่วยงานกำกับดูแลและระบบขนส่ง

- ✓ การผลักดันด้านนโยบายเพื่อการควบคุมการเดินรถให้ปลอดภัย

- ✓ การรณรงค์อย่างต่อเนื่องเพื่อผลักดันให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

- ❑ จัดทำข้อเสนอต่อสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และกระทรวงคมนาคม ให้มีการติดตั้งระบบ GPS(Global Positioning System : GPS) บนรถโดยสารสาธารณะแทนระบบ RFID และให้มีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมการเดินรถตลอด 24 ชั่วโมง โดย บขส. รับหลักการนำไปเริ่มปฏิบัติกับรถร่วมของ บขส. ก่อน (นำไปใช้แล้ว)

- ❑ มีการเฝ้าระวัง รถตู้โดยสารต้องไม่มีการบรรทุกผู้โดยสารเกินกำหนด ไม่ขับเร็ว ไม่ขับประมาท ,
- ❑ มีการเฝ้าระวัง รถโดยสารระยะทางไกล พนักงานขับรถต้องได้พักทุก 4 ชั่วโมงหรือต้องมีการเปลี่ยนพนักงาน
- ❑ รณรงค์ลดรถ 2 ชั้น และห้ามวิ่งในเส้นทางเสี่ยง
- ❑ รณรงค์และเฝ้าระวังให้ใช้เข็มขัดนิรภัยบนรถโดยสารทุกครั้ง (กฎหมายมีผลบังคับให้ต้องคาดเข็มขัดแล้ว)

ระบบป้องกันและเฝ้าระวังเพื่อลดโดยสารปลอดภัย เจริญนโยบาย

- ☐ มีความร่วมมือในการจัดทำสัญญาเช่ารถยนต์โดยสาร โดยศูนย์ทนายความอาสาฯ และนักวิชาการด้านขนส่ง และภาคีเครือข่ายศูนย์วิชาการความปลอดภัยทางถนน , สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย
- ☐ พัฒนาความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับพื้นที่ เพื่อสร้างความร่วมมือในการใช้สัญญาเช่า

□ ได้รับความร่วมมือจาก กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตอบรับสัญญาเช่ารถที่นำเสนอ โดย สพฐ. ได้รับข้อเสนอนี้ ออกเป็นระเบียบเพื่อขอความร่วมมือให้โรงเรียนในสังกัดนำไปปรับใช้ พร้อมออกข้อกำหนดและมาตรการในการพานักเรียน นักศึกษา ไปนอกสถานศึกษา และเดินทางไกล เข้าค่ายพักแรมของลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด (เพิ่มเติม) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

*** อยู่ระหว่างการรณรงค์และผลักดันให้ออกเป็นข้อบังคับ

[illegible]

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

ระบบการร้องเรียนและชดเชยเยียวยาความเสียหาย

✓ ได้รับความร่วมมือจาก
สถานพยาบาลทั้งของรัฐ
และเอกชนที่รักษาพยาบาล
ผู้ประสบภัยทำให้การแจ้ง
ข้อมูลแก่ผู้ประสบภัยเพื่อ
การเยียวยาความเสียหาย
อย่างเป็นธรรมมี
ประสิทธิภาพมากขึ้น

✓ คณะกรรมการกำกับและ
ส่งเสริมการประกอบธุรกิจ
ประกันภัย(คปภ.) ได้ปรับ
ค่าสินไหมและเพิ่มสิทธิ
ประโยชน์ให้แก่ผู้ประสบภัย
จากรถเพิ่มขึ้น

❑ มีผู้ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะร้องเรียนมายังศูนย์พิทักษ์สิทธิผู้บริโภคและ
เครือข่ายผู้บริโภคตลอด 6 ปีที่ดำเนินโครงการ

❑ มีการแจ้งสิทธิผู้ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะให้กับผู้บริโภคที่ใช้บริการได้
อย่างทั่วถึงทันที

❑ พ.ร.บ.คุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ พ.ศ. 2535 ได้ปรับค่าปลงศพจาก
100,000 บาท เป็น 200,000 บาท จ่ายค่ารักษาพยาบาลได้เต็มวงเงิน
50,000 บาทโดยไม่ต้องรอพิสูจน์ถูกผิด และจ่ายค่านอนโรงพยาบาลวันละ
200 บาทไม่เกิน 20 วัน

❑ ประกันภัยเอกชนมีการปรับปรุงระบบการจ่ายเงินเยียวยาให้มีความรวดเร็ว
ลดการประวิงเวลา และพิจารณาจ่ายค่าสินไหมสูงขึ้น

ผลงานสำคัญที่ผ่านมา

ระบบการป้องกันและการชดเชยเยียวยาความเสียหาย

- ✓ ผู้ประสบอุบัติเหตุได้รับการชดเชยเยียวยาอย่างเป็นธรรม

- ❑ มีการใช้กระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ยก่อนฟ้องศาล ขณะที่บริษัทประกันภัยเข้าร่วมการเจรจาไกล่เกลี่ยก่อนการฟ้องศาลมากขึ้น
- ❑ มีการใช้สิทธิยื่นฟ้องต่อศาลยุติธรรมเป็นคดีผู้บริโภคตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 จำนวน 202 คดี เรียกค่าเสียหายได้มากกว่า 20 ล้านบาท
- ❑ ศาลยังมีการพิจารณาพิพากษาค่าเสียหายที่มีใช้ตัวเงินในหลายคดี เช่น ค่าเสียหายทางด้านจิตใจ ค่าเสียหายในเชิงลงโทษกับผู้ประกอบธุรกิจ รวมถึงการสงวนสิทธิในคำพิพากษาหากผู้เสียหายพบว่ามีความเสียหายเพิ่มมากขึ้นหลังมีคำพิพากษาไปแล้ว สามารถมาขอให้ศาลพิจารณาให้มีคำสั่งเพิ่มเติมค่าเสียหายได้อีกในภายหลัง
- ❑ เกิดการรวมกลุ่มเครือข่ายผู้เสียหาย และพัฒนายกระดับจากผู้เสียหายขึ้นเป็นแกนนำกลไกเฝ้าระวัง ให้ความรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ เพื่อเป็นความรู้ให้กับผู้บริโภคและเครือข่ายต่าง ๆ

ต่างประเทศ (Road Safety)

Consumers International
Global NCAP และ
ASEAN NCAP

มาตรฐานความปลอดภัยรถยนต์

- * การรับการชน (**crashworthiness**) และความปลอดภัยแก่ผู้โดยสารที่อยู่ในรถ โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ **94** ของ **UNECE (UNECE Regulation 94)** สำหรับการชนทางด้านหน้าตามข้อบังคับ **95 (Regulation 95)** สำหรับการชนทางด้านข้าง และตามข้อบังคับ **14** และ **16 (Regulations 14 and 16)** สำหรับเข็มขัดนิรภัย และที่ยึดเข็มขัดนิรภัย
- * ป้องกันการชนที่น้อยลง โดยปฏิบัติตามข้อบังคับ **13-H/GTR 8** ของ **UNECE (UNECE 13-H/GTR 8)** สำหรับระบบควบคุมเสถียรภาพการทรงตัวแบบอิเล็กทรอนิกส์ (**electronic stability control**)

ต่างประเทศ (Road Safety)

Consumers International
Global NCAP และ
ASEAN NCAP

มาตรฐานความปลอดภัยรถยนต์

* การทดสอบ"หยุดการชนของรถยนต์" (Stop the CRASH) อุปกรณ์ที่ช่วยสนับสนุนความปลอดภัยที่สำคัญทั้งรถยนต์และรถมอเตอร์ไซด์ เช่น

1. ระบบเบรคอัตโนมัติฉุกเฉิน ที่ช่วยป้องกันการชนของรถกับรถคันอื่น ในความเร็วน้อยกว่า 50 กิโลเมตร/ชั่วโมงหรือมากกว่า 70 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือ หลีกเลี่ยงการชนคนข้ามถนน (Autonomous Emergency Braking,AEB)
2. ระบบเตือนความดันในยางที่เรียกว่า Tyre Pressure Monitoring System (TPMS)ที่ช่วยเตือนคนขับให้รู้ว่าคุณความดันลมยางเป็นอย่างไร
3. ระบบเบรคในมอเตอร์ไซด์ (Anti -Lock Brakes,ABS in Motorcycles) ป้องกันการลื่นของเบรคเพื่อไม่ให้ล้มในภาวะฉุกเฉิน

อนาคตถนนปลอดภัยและรถโดยสารสาธารณะ

สิทธิผู้บริโภค

- ความปลอดภัย
- ทางเลือก
- การเยียวยา

ผู้ขับขี่

- 4 ชั่วโมง 100% บังคับใช้
- รายได้ที่เหมาะสม

การบังคับใช้กฎหมาย และนโยบาย

- จำกัดรถโดยสารสองชั้น
- บรรทุกเกิน

มาตรฐานรถโดยสาร

- มาตรฐานรถยนต์ใหม่
- ประกันภัยชั้น 1

ระบบเฝ้าระวัง

- กลไกการจัดการหลังจากการเฝ้าระวัง
- Best practice

ระบบเยียวยา

- กองทุนเยียวยาความเสียหาย